

Sygn. akt: I C 1028/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Anna Wołujewicz
Protokolant:	st.sekr. sądowy Joanna Mucha

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2018 roku w Człuchowie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko K. K.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego K. K. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w B. kwotę 2.682,99zł (dwa tysiące sześćset osiemdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia 21 marca 2018 roku;
- należność zasądzoną w punkcie 1 (pierwszym) wyroku wraz z odsetkami, tj. kwotę 2.855,88zł (dwa tysiące osiemset pięćdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy) rozkłada na 19 miesięcznych rat, 18 rat w wysokości 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) każda rata i ostatnia 19 rata w wysokości 155,88zł (sto pięćdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy), płatnych do 15-tego dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego od tego, w którym niniejszy wyrok się uprawomocni, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% w razie nieuiszczenia poszczególnych rat w terminie, od dnia wymagalności każdej raty do dnia zapłaty, a w razie zmiany odsetek ustawowych za opóźnienie z tymi odsetkami;
- w pozostałym zakresie powództwo oddala;
- nie obciąża pozwanego K. K. kosztami procesu.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 1028/17

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł pozew przeciwko K. K. o zapłatę kwoty 4.803,99 zł z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 4 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 6 czerwca 2017 r. roku pozwany zobowiązał się – poprzez podpisanie weksla – do zapłaty w dniu 3 października 2017 roku kwoty 4803,99 zł. Powód podkreślił, iż w dniu 3 września 2017 roku wezwał pozwanego do wykupu weksla, jednak nie dokonał on żadnej wpłaty.

Wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, skierowano sprawę do rozpoznania w postępowaniu upominawczym.

W dniu 27 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny wydał w sprawie I Nc (...) nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający powództwo.

Pozwany K. K. w ustawowym terminie złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości, a w przypadku jego uwzględnienia, o rozłożenie zasądanego świadczenia na raty oraz o odstąpienie od obciążenia go kosztami procesu. Podniósł również zarzut przedawnienia.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, iż roszczenie jest bezpodstawne, a powództwo powinno być oddalone jako przedczesne. Podkreślił, iż umowa godzi w prawa konsumenta, albowiem zawiera ona szereg klauzul niedozwolonych. Ponadto poinformował, że wystąpił do powódki o restrukturyzację zobowiązania, jego wniosek jednak został pozostawiony bez rozpoznania. Jego zdaniem weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową, a ponadto nie miał on świadomości, że umowa została wypowiedziana, a tym bardziej, że został wypełniony weksel. Powołał się również na sytuację majątkową uzasadniając wniosek o rozłożenie na raty. Pozwany ponadto podkreślił, że powód pobrał kwotę wskazaną jako ubezpieczenie kredytu. Ubezpieczenie miało stanowić zabezpieczenie spłaty pożyczonej wartości. Pomimo, że pozwany zwracał się z prośbą o rozliczenie ewentualnych zaległości ubezpieczenia kredytu, powód nie odpowiedział w żaden sposób na jego wniosek.

Powód w piśmie procesowym z dnia 31 stycznia 2018 roku, ustosunkowując się do wniesionego przez pozwanego sprzeciwu wskazał, iż w umowie określono wszystkie elementy składowe całkowitego kosztu kredytu (elementy konieczne umowy), a podstawą roszczenia był wystawiony przez pozwanego weksel gwarancyjny, zabezpieczający spłatę zawartej między stronami umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 6 czerwca 2016 r., która stanowiła kredyt konsumencki. Podkreślił, iż wobec zaprzestania przez pozwanego spłaty rat pożyczki, wezwano go do zapłaty zaległości, a następnie wypowiedziano umowę pożyczki i wypełniono weksel zgodnie z umową. Również zdaniem pożyczkodawcy bezzasadny jest zarzut przedawnienia roszczenia, albowiem zgodnie z art. 70 ustawy prawo wekslowe, przedawnienie zobowiązania wekslowego może zacząć biec dopiero od momentu uzupełnienia blankietu wekslowego datą płatności, a tym samym termin przedawnienia roszczenia z weksla nie minął. Ponadto wskazano, że umowa została zawarta w dniu 6 czerwca 2017 r. , w związku z czym termin przedawnienia umowy pożyczki w niniejszej sprawie jeszcze nie minął.

Pozwany K. K. na rozprawie w dniu 21 marca 2018 roku przyznał, że umowa wskazana przez powoda została zawarta, a kwota dochodzona pozwem nie została spłacona. Wyjaśnił, że z uwagi na fakt, że nie mógł pojechać do biura powoda w C., przedstawiciel powoda przyjechał do niego. Przedstawiciel miał gotowy wniosek z zaznaczonymi haczykami miejscami, gdzie powinien podpisać. Podkreślił, że w trakcie jej obowiązywania prosił o rozłożenie należności na mniejsze raty albo chwilowe zawieszenie spłaty, jednakże powód nie zgodził się. Windykatorzy przyjeżdżali do miejsca zamieszkania pozwanego i mówili, że ma on obowiązek spłaty, nie było żadnej propozycji rozłożenia na raty. Ponadto poinformował, że pracuje w Centrum (...) w D. i z tego tytułu ma dochód 1.830 zł, a na utrzymaniu ma córkę w wieku 10 lat, 3 miesięcznego syna i narzeczoną, która nie pracuje. Przyznał, że jego rodzina dostaje dodatek 500 + i dodatek w wysokości 1000 zł przyznany na okres 12 miesięcy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 czerwca 2017 roku pozwany K. K. zawarł z powodem (...) S.A. z siedzibą w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której powód wypłacił pozwanemu pożyczkę w wysokości 2250 zł., natomiast pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda łącznej kwoty 4800 zł. Spłatę zobowiązania rozłożono na 30 miesięcznych rat w wysokości po 160,00 zł każda. Dodatkowo na zabezpieczenie zwrotu pożyczki udzielonej w ramach przedmiotowej umowy, pozwany złożył weksel in blanco, upoważniając pożyczkodawcę do wypełnienia weksla.

bezsporne, nadto dowód: umowa pożyczki gotówkowej k. 41-45, harmonogram spłaty k. 46, deklaracja wekslowa k. 47, wniosek o udzielnie pożyczki k. 48-53

Z uwagi na sytuację pozwanego i jego rodziny, pozwany zaprzestał wywiązywać się z ciążącego na nim zobowiązania i nie spłacał rat pożyczki zgodnie z ustalonym kalendarzem spłat. Powód pismem z dnia 3 września 2017 roku wypowiedział umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu. Jednocześnie zawiadomił pozwanego, że zgodnie z postanowieniami umowy oraz deklaracji wekslowej wystawiony przez pozwanego weksel in blanco został wypełniony i w przypadku nie otrzymania zapłaty w ciągu 30 dni, sprawa zostanie skierowana na drogę sądową. Pozwany zwracał się do powoda o zmniejszenie wysokości raty lub chwilowe zawieszenie spłaty. Wniosek jego pozostał jednak bez rozpoznania.

bezsporne, nadto dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki k. 6

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie powód wywodził swoje roszczenie z weksla, który zabezpieczał wierzytelności związane z zawartą w dniu 6 czerwca 2016 roku umową pożyczki. Roszczenie powstało w związku z niewywiązaniem się przez pozwanego z zobowiązania. Przedmiotem powództwa było roszczenie wekslowe, jednakże w związku z zarzutami dłużnika Sąd miał obowiązek rozstrzygnąć, czy i w jakim zakresie podniesione przez dłużnika zarzuty, oparte na stosunku cywilnoprawnym, czynią roszczenie powoda bezzasadnym.

W ocenie Sądu nie budziły żadnych wątpliwości twierdzenia powoda co do zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, kwoty przelanej pozwanemu, brak spłaty i jej wypowiedzenie. Zaznaczyć należy, że w sprzeciwie pozwany kwestionował zasadność roszczeń powoda, jednakże, po doręczeniu pisma procesowego z dnia 31 stycznia 2018 r., w którym powód zawarł szczegółowy opis stanu faktycznego, a nadto dołączył potwierdzające te okoliczności wydruki dokumentów, na rozprawie w dniu 21 marca 2018 r. uznał co do zasady roszczenie, usprawiedliwiając, że do zaciągnięcia pożyczki zmusiła go sytuacja rodzinna.

Zgodnie z treścią art. 213 § 2 k.p.c. Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

W niniejszej sprawie, jak powyżej wskazano, stan faktyczny był w zasadzie bezsporny. Pozwany uznał powództwo co do zasady, przyznał bowiem, iż zawarł umowę pożyczki gotówkowej z powodem, jednak zaprzestał spłaty zobowiązania z uwagi na sytuację rodzinną. Zauważyć jednak należy, iż pozwany w treści sprzeciwu zakwestionował wysokość dochodzonego roszczenia wskazując, iż przedmiotowa umowa pożyczki zawiera klauzule, które są sprzeczne z przepisami prawa. Również w ocenie Sądu, niektóre twierdzenia powoda budziły poważne wątpliwości. Powód dochodził bowiem – oprócz spłaty kapitału pożyczki wraz z odsetkami również dodatkowych kosztów w postaci – opłaty przygotowawczej w wysokości 129 zł., prowizji 1.521 zł. oraz 600 zł. z tytułu „Twojego pakietu”. Zdaniem powoda opłata przygotowawcza naliczana jest jako koszt związany z przygotowaniem umowy, w tym zgromadzeniu koniecznych dokumentów i dokonaniem weryfikacji zdolności kredytowej pożyczkobiorcy, uruchomieniem środków. Prowizja stanowi wynagrodzenie za fakt udzielenia pożyczki pożyczkobiorcy, a koszt Twojego Pakietu stanowi wynagrodzenie za dodatkowe uprawnienia pozwanego w związku z zawartą umową, które przewidywały usługę polegającą na przyznaniu dodatkowych uprawnień w postaci m.in możliwości skorzystania z odroczenia rat pożyczki lub ich obniżenia, przyspieszonej wypłaty pożyczki oraz powiadomień klienta.

Wątpliwość Sądu wzbudziła wysokość dochodzonej w niniejszej sprawie należności 1521 zł. zł z tytułu prowizji oraz 600 zł z tytułu przyznania Twojego Pakietu.

Nie ulega wątpliwości, że strony postępowania łączyła umowa pożyczki. Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Z kolei w myśl art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zm.) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym za umowę o kredyt konsumencki uważa się między innymi umowę pożyczki.

Przy umowie pożyczki, głównymi świadczeniami stron są: po stronie pożyczkodawcy udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony okres czasu, a ze strony pożyczkobiorcy, zwrot tych środków (tak zwany depozyt nieprawidłowy). Umowa pożyczki została przy tym ukształtowana w kodeksie cywilnym w taki sposób, że co do zasady może być zarówno umową odpłatną, jak i nieodpłatną. W przypadku zawarcia przez strony odpłatnej umowy pożyczki, wynagrodzenie pożyczkodawcy winno być wyraźnie określone w umowie. Zwyczajowo formę wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału stanowią odsetki, ewentualnie zapłata prowizji. Ustawodawca, aby przeciwdziałać ocenianemu negatywnie w świetle zasad współżycia społecznego zjawisku lichwy oraz aby chronić interesy słabszych uczestników obrotu gospodarczego, jakimi zazwyczaj są konsumenci, wprowadził przy tym do kodeksu cywilnego instytucję odsetek maksymalnych, których wysokość winna stanowić podstawowe odniesienie do oceny ekwiwalentności wysokości wynagrodzenia pożyczkodawcy ustalonego w umowie. Stopa tych odsetek ustalana jest w odniesieniu do aktualnej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego i odzwierciedla bieżący układ stosunków gospodarczych, „cenę” pieniądza w obrocie międzybankowym i poziom inflacji, zapewnia więc pożyczkodawcom godziwy zysk. Z drugiej strony jej wprowadzenie nie pozwala podmiotom uprzywilejowanym, jakim zwykle w obrocie z konsumentami znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej, niewykształconymi lub mającymi trudności intelektualne z rozeznaniem konsekwencji swojego działania, są pożyczkodawcy, na wykorzystywanie przymusowego położenia słabszej strony umowy. Odsetki, obok prowizji za udzielenie pożyczki, stanowią wynagrodzenie pożyczkodawcy za korzystanie przez kredytobiorcę z jego środków finansowych. Trzeba też podkreślić, że umowa pożyczki, sformułowana zgodnie z zasadami uczciwego i rzetelnego obrotu na rynku kapitałowym, powinna jasno określać, które opłaty i prowizje stanowią zysk pożyczkodawcy, a które są pobierane na pokrycie konkretnych kosztów ponoszonych przez niego w związku z zawartą umową i jej obsługą. Te ostatnie powinny zostać przy tym określone w wysokości rzeczywiście ponoszonej przez pożyczkodawcę tak, aby nie stanowiły ukrytego źródła zysku. Ponadto z istotą pożyczki sprzeczne jest „przeniesienie” na rzecz biorącego pożyczkę sum pieniężnych, których w rzeczywistości nigdy on nie otrzymuje, a które automatycznie zostają zaliczone na poczet związanych z pożyczką kosztów i opłat lub umów dodatkowych. W wyniku tego pożyczkobiorca byłby bowiem zobowiązany do spłaty znacznego zobowiązania, nie otrzymując przy tym na własność żadnych środków pieniężnych. Taką konstrukcję umowy pożyczki należy więc uznać za sprzeczną z zasadą swobody umów wyrażoną w art. 353¹ k.c., zgodnie z którą strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zgodnie bowiem z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Ciężar

dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4). Przy czym pod pojęciem konsumenta kodeks cywilny w art. 22¹ k.c. wskazuje osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Obie wskazane w art. 385¹ § 1 k.c. formuły prawne służą ocenie tego, czy klauzule umowne przekraczają określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej w zakresie kształtowania praw i obowiązków stron konsumenckiego stosunku obligacyjnego twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 832/04).

W rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „działanie wbrew dobrym obyczajom” w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku.

Abuzywne postanowienie umowne kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, która to sprzeczność rażąco narusza jego interesy. Istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on informowaniem o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy i jej realizacji, rzetelnym traktowaniu konsumenta jako równorzędnego partnera umowy. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Działania te potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (porównaj: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 roku VI ACa 262/11).

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie, dodatkowe koszty pożyczki obejmujące prowizje i Twój pakiet zostały określone na zawyżonym, niezajdującym żadnego uzasadnienia, poziomie. Opłaty te zostały ustalone w stałej zryczałtowanej wysokości, niezależnie od faktycznie poniesionych wydatków, przez co dochodzi do braku ekwiwalentności świadczeń stron umowy pożyczki i skutkuje bezpodstawnym wzbogaceniem się strony powodowej. Wprowadzenie przez powoda opłat w wysokości wskazanej w umowie godziło w dobre i uczciwe praktyki kupieckie oraz w sposób rażąco naruszało interes pozwanego jako konsumenta.

W tym miejscu zauważyć należy, iż za niedozwolone klauzule umowne, w świetle art. 385¹ § 1 k.c., należy uznać takie postanowienie umowne, które pod postacią opłaty pobieranej formalnie na poczet pokrycia kosztów konkretnych czynności, w rzeczywistości stanowią dla pożyczkodawcy źródło dodatkowego zysku, ukryte przed konsumentem, pozwalającego mu omijać przepisy dotyczące wysokości odsetek maksymalnych oraz niedopuszczalności kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego (art. 483 § 1 k.c.).

Przenosząc zatem powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu należy stwierdzić, iż zawarte w umowie stron postanowienia dotyczące prowizji stanowią niedozwolone klauzule umowne, przede wszystkim z uwagi na jej wysokość. Zaznaczyć należy, że prowizja stanowi ponad 67% kwoty udzielonej pożyczki i brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia w tym zakresie. Ponadto brak jest uzasadnienia pobrania od pozwanego kwoty z tytułu opłaty za Twój Pakiet, który gwarantował pozwanemu m.in. możliwość skorzystania z odroczenia rat pożyczki lub ich obniżenia, albowiem wnioski pozwanego w tym przedmiocie nie zostały uwzględnione (bezsporne). Powód nie ustosunkował się do jego wniosku, a tym samym brak podstaw aby pozwany ponosił koszty związane z usługą, z której nie mógł skorzystać. Pozwany zarówno w sprzeciwie jak i na rozprawie podkreślał, że powód nie odpowiedział na jego wnioski w tym przedmiocie. Wobec powyższego Sąd uznał, że roszczenie powoda w zakresie kwoty 1521 zł, (prowizja) jak i 600 zł. (pakiet), budzą uzasadnione wątpliwości i nie mogą zostać uwzględnione. Dlatego też Sąd oddalił roszczenie powoda w tym zakresie, a w pozostałym zakresie powództwo uwzględnił. Sąd zgodził się z powodem, że roszczenie dochodzone pozwem nie uległo przedawnieniu.

Zgodnie z treścią art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzonych świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (vide: A. Jakubecki, Komentarz do art. 320 Kodeksu postępowania cywilnego, Lex Omega). Rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna z dnia 22 września 1970 roku, III PZP 11/70, OSNC 1971, nr 4, poz. 61).

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, zasądzone roszczenie na mocy art. 320 k.p.c. należało rozłożyć na raty, z uwagi na trudną sytuację materialną i osobistą pozwanego. Nie zastosowanie w tym wypadku przepisu art. 320 k.p.c. mogłoby narazić pozwanego oraz jego bliskich na niepowetowaną szkodę.

Zauważyć należy, iż obecnie pozwany, co prawda jest zatrudniony i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1850 zł brutto, lecz na utrzymaniu ma dwójkę dzieci i narzeczoną. W tej sytuacji niezastosowanie – zgodnie z wnioskiem pozwanego – rozłożenia na raty świadczenia mogłoby narazić jego rodzinę na znaczną szkodę.

Sąd odstąpił również od obciążenia pozwanego kosztami procesu.

Zgodnie z treścią art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ten ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (porów. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). Sąd bierze pod uwagę przesłanki związane z samym przebiegiem postępowania oraz dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony.

Sąd biorąc pod uwagę, że pozwany uznał powództwo na pierwszej rozprawie oraz uwzględniając jego stan rodzinny i majątkowy, odstąpił od obciążenia go kosztami procesu.